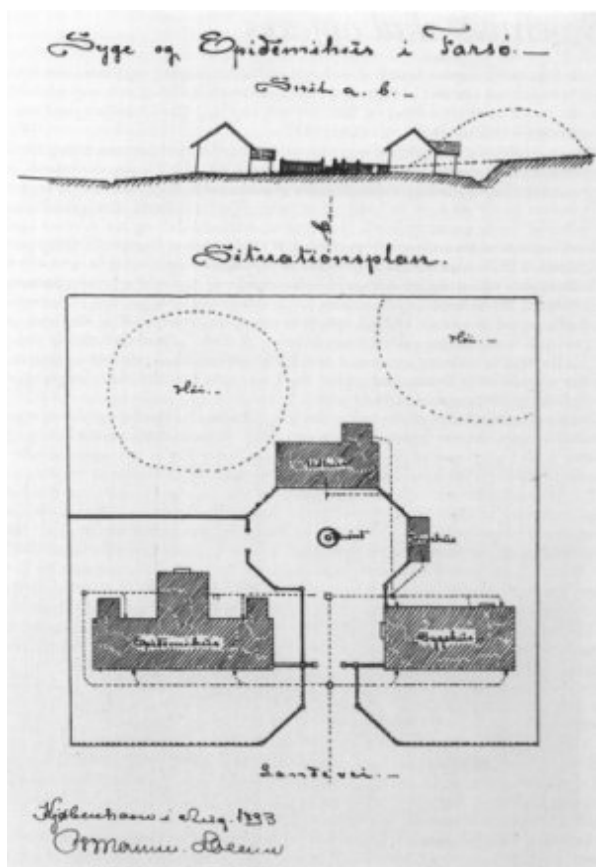

Farsø Sygehus' historie

I takt med den befolkningsmæssige udvikling gennem sidste halvdel af 1800-tallet og loven om vederlagsfri behandling af folk, som blev ramt af en af datidens frygtede epidemi-sygdomme fra 1892, opstod behovet for opførelse af et sygehus i Farsø. Amdsrådet besluttede at arkitekterne Momme og Olsen fra København skulle lave de nødvendige tegninger. Den 15. august 1893 blev opførelsen af sygehus inkl. epidemihus udbudt i licitation. Muremester P. Cordes fra Nørresundby fik overdraget opgaven.

Situationsplan af Syge- og Epidemihuset i Farsø

Licitation.

Opførelsen af et Syge- og Epidemihus i Farsø udbydes herved i samlet Entreprise. Tegninger og Betingelser m. v. ere indtil den 26. d. M. fremlagte til Eftersyn paa Stiftamtskontoret, hvortil skriftlige forseglede Tilbud indsendes inden den 1. September d. A. Aalborg Stiftamt, den 15. August 1893. Wahl.

Farsø Sygehus 1895. Bygningen til venstre er for patienter med smitsomme sygdomme

Den 1. november 1894 blev Farsø Sygehus åbnet for modtagelse af patienter. Byggeriet omfattede ud over selve sygehuset et epidemihus, et udhus og et tørvehus. Der var plads til 8-10 patienter i selve sygehuset fordelt på 3-, 2- og enkelt-sengsstuer. Ligeledes fandtes en celle til anbringelse af en sindssyg, en operationsstue, kontorer m.m.. Distriklæge Levin blev ansat som første læge på sygehuset.

Behandlingen var åben for alle patienter i amtet, dog kunne de kun blive indlagt, hvis de på forhånd kunne stille sikkerhed for betalingen. Behandling af akut tilskadekomne og patienter med akut livstruende sygdom samt patienter med epidemiske sygdomme (tyfoid feber, difteritis, strubehoste) var dog undtaget for denne regel.

Personalebillede fra begyndelsen af 1900-tallet

De første år i sygehusets drift var præget af underskud, da kun få patienter valgte at blive indlagt. Dette var dog til dels forårsaget af den

generelle aversion i befolkningen mod sygehusindlæggelse.

I 1896 blev dr. Levin afløst af distriktlæge V. Klein og denne i 1905 af distriktlæge Carl Bjerger. I 1910 efterfulgtes dr. Bjerger af Chr. A. Bjerrum, som satte gang i sygehusets videre udvikling.

Kredslæge A. Bjerrum. Sygehuslæge ved Farsø Sygehus

De medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder gennemgik en kraftig udvikling i disse år, hvilket kunne ses i at antal indlæggelser og sygedage steg stødt i den efterfølgende tid. Sygehusets pladmæssige kapacitet var ved at være nået. Dette medførte i 1915 opførelse af en sidefløj til hovedbygningen med ny operationsstue og badeværelse. I samme seance blev køkkenet udbygget og indlagt rigtigt wc. Fremgangen fortsatte. Der var blevet flere sengepladser, og det resulterede i endnu flere patienter. I 1921 nåede antallet op på over 300 med omkring 80 operationer. Amdsrådet besluttede derfor i 1923 en yderligere udvidelse. Denne skulle omfatte en ny sengefløj og diverse forbedringer i de bestående bygninger, bl.a. indlæggelse af centralvarme og et varmtvandsanlæg i hovedbygningen.

Sygebilen i 1922

Læge Bjerrum døde i 1928 og blev efterfulgt af Henrik J. Levinsen, som tiltrådte 1929. Hvor stillingen som sygehuslæge hidtil havde været tilknyttet distriktlægeembedet, måtte dr. Levinsen nøjes med at blive ansat som praktiserende sygehuslæge, senere (i 1938) som overlæge. Efter dr. Levinsens tiltrædelse steg det årlige antal indlæggelser til ca. 400 og yderligere til ca. 600 omkring år 1932. Stigningen var bl.a. forårsaget af en udvidelse af lægestaben med en reservelæge.

Farsø Sygehus i midten af 1930-erne.

I årene 1937-38 blev sygehuset igen udvidet. Det skete på baggrund af stadig stigende antal behandlinger. En ny operationsfløj med to operationsstuer og en ny køkkenbygning blev opført. Det samlede sengetal blev øget til 50. De to eksisterende gamle bygninger blev forbundet med en toetagers mellembgning, som kom til at indeholde røntgen-, lys- og massageafdelinger.

Farsø Sygehus med tilbygning fra 1937/38

Antallet af indlæggelser steg konstant gennem 1940-erne og 1950-erne, således at der i 1954 var 1200 årlige indlæggelser. I 1959 blev overlæge Levinsen afløst af H. B. Mygind, som i 1940-erne havde været reservelæge på sygehuset. På denne tid var sygehusets rammer ved at sprænges på grund af en konstant overbelægning. I forhold til de 50 indlagte patienter, som sygehuset var dimensioneret til, var der gennemsnitlig indlagt 70 patienter. Behovet for mere plads blev derfor større og større.

Farsø Sygehus i 1950

I forbindelse med Amtsrådets overvejelser om den fremtidige sygehusstruktur i området, blev det i 1961 besluttet at opføre et nyt og moderne sygehus med både medicinsk og kirurgisk afdeling. Sygehuset skulle dække behandlingsbehovet for hele Vest-Himmerland.

På grund af opførelsen af stort sygehusbyggeri i Aalborg, blev nybygningen af Farsø Sygehus dog lagt i "mølposen" for en årrække. For at afhjælpe den akutte pladsmangel blev der i 1966 opført en bygning, som senere skulle bruges som elevbolig, men som i en overgang kunne anvendes som medicinsk afdeling. Herved var der skabt plads til kirurgiske sengepladser i den gamle hovedbygning.

Det lykkedes i de efterfølgende år at få skaffet de fornødne midler til en nybygning med to etagers fløje på hver 1600 kvadratmeter med ny sengebygning og en behandlingsbygning med tre operationsstuer, opvågningsrum, diverse undersøgelsesrum og en røntgenafdeling. Byggeriet blev påbegyndt i 1968 og det nye sygehus blev indviet i 1971.

I den økonomiske nedgangstid gennem 1970-erne (oliekrise, højt renteniveau, arbejdsløshed) var der ikke muligheder for yderligere vækst af sygehuset.

Først i forbindelse med Amtsrådets nye reviderede sygehusplan i 1982 blev det besluttet at udvide sygehuset. Byggeriet skulle dog lade vente på sig indtil begyndelsen af 1990-erne. En ny stor medicinsk afdeling med 60 sengepladser blev bygget samtidig med at undersøgelses- og behandlingsfaciliteter blev udvidet. Fysio- og ergoterapifunktionen blev flyttet fra Løgstør til Farsø, da man i forbindelse med sygehusreformen havde nedlagt Løgstør Sygehus. Det store nybyggeri stod færdig i 1993.

Farsø Sygehus 1993

Elevboligen, som i flere år havde huset medicinsk afdeling, blev i 1993 omdannet til nyt Fødehus.

I forbindelse med 100 års jubilæet i 1994 havde Farsø Sygehus 80 medicinske sengepladser, 32 kirurgiske sengepladser og 4 barselssenge med vuggepladser. Det årlige antal indlæggelser lå omkring 6500 med i alt 38.500 sengedage. Derudover blev der gennemført ca. 7100 ambulante behandlinger.

Kilde: Farsø Sygehus gennem 100 år. Fra Syge- og Epidemihuset i Farsø 1894 til Farsø Sygehus 1994. Poul Erik Kristensen. Redaktion: Kjeld Krogh-Hansen, Martin Gregersen. 1994